

Torsdag, den 2. april 2009

Bedre skoler: en dagsorden for europæisk samarbejde

P6_TA(2009)0217

Europa-Parlamentets beslutning af 2. april 2009 om bedre skoler: en dagsorden for europæisk samarbejde (2008/2329(INI))

(2010/C 137 E/09)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til EF-traktatens artikel 149 og 150 om uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdom,
- der henviser til artikel 14 om retten til uddannelse i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 3. juli 2008 med titlen »Forbedrede kompetencer i det 21. århundrede: En dagsorden for europæisk samarbejde om skoler« (KOM(2008)0425),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 16. december 2008 med titlen »En opdateret strategiramme for europæisk samarbejde på uddannelsesområdet« (KOM(2008)0865),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 12. november 2007 med titlen »Livslang læring som grundlag for viden, kreativitet og innovation: Udkast til Rådets og Kommissionens fælles situationsrapport 2008 om gennemførelsen af arbejdsprogrammet for uddannelse og erhvervsuddannelse 2010« (KOM(2007)0703),
- der henviser til det tiårige detaljerede arbejdsprogram for uddannelse og erhvervsuddannelse frem mod 2010 ⁽¹⁾ og de senere fælles foreløbige erklæringer om forløbet af gennemførelsen,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1720/2006/EF af 15. november 2006 om et handlingsprogram for livslang læring ⁽²⁾,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets henstilling 2006/962/EF af 18. december 2006 om nøglekompetencer for livslang læring ⁽³⁾,
- der henviser til formandskabets konklusioner fra det Europæiske Råd den 13.–14. marts 2008, især afsnittet om investering i mennesker og fornyelse af arbejdsmarkedet,
- der henviser til Rådets resolution af 15. november 2007 om uddannelse og erhvervsuddannelse som hoveddrivkraften bag Lissabonstrategien ⁽⁴⁾,
- der henviser til beretningen til UNESCO fra den internationale kommission om uddannelse i det 21. århundrede,
- der henviser til konklusionerne vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet den 21. november 2008, om forberedelse af unge til det 21. århundrede: En dagsorden for det europæiske samarbejde på skoleområdet ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ EUT C 142 af 14.6.2002, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 327 af 24.11.2006, s. 45.

⁽³⁾ EUT L 394 af 30.12.2006, s. 10.

⁽⁴⁾ EUT C 300 af 12.12.2007, s. 1.

⁽⁵⁾ EUT C 319 af 13.12.2008, s. 20.

Torsdag, den 2. april 2009

- der henviser til sin beslutning af 26. februar 2004 om bredere adgang til kultur: Skolernes og undervisningens betydning ⁽¹⁾,
  - der henviser til sin beslutning af 8. september 2005 om mulighederne for udvikling af Europaskolesystemet ⁽²⁾,
  - der henviser til sin beslutning af 27. september 2007 om effektivitet og lige muligheder for alle i de europæiske uddannelsessystemer ⁽³⁾,
  - der henviser til sin beslutning af 13. november 2007 om sportens rolle i forhold til uddannelse ⁽⁴⁾,
  - der henviser til sin beslutning af 23. september 2008 om forbedring af læreruddannelsens kvalitet ⁽⁵⁾,
  - der henviser til sin beslutning af 18. december 2008 om livslang læring som grundlag for viden, kreativitet og innovation – gennemførelse af arbejdsprogrammet for uddannelse og erhvervsuddannelse 2010 ⁽⁶⁾,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 45,
  - der henviser til betænkning fra Kultur- og Uddannelsesudvalget (A6-0124/2009),
- A. der henviser til, at medlemsstaterne er ansvarlige for tilrettelæggelsen, indholdet og reformerne af skoleuddannelserne; der henviser til, at udvekslingen af information og bedste praksis og samarbejde om fælles udfordringer er yderst velegnede redskaber til at støtte reformbestrebelse; der henviser til, at Kommissionen har en vigtig rolle at spille for at fremme dette samarbejde,
- B. der henviser til, at de økonomiske og sociale forandringer i EU, de faktorer, som præger det indre marked og den globaliserede økonomis nye muligheder og krav skaber et sæt fælles udfordringer for alle nationale uddannelsessystemer, som øger behovet for samarbejde på europæisk plan på uddannelsesområdet,
- C. der henviser til, at de store forskelle mellem uddannelsessystemernes præstationer i EU kan øge forskellene mellem medlemsstaternes økonomiske og sociale udvikling og bringe opfyldelsen af Lissabonstrategiens målsætninger i fare,
- D. der henviser til, at der er behov for systematiske foranstaltninger for at konsolidere uddannelsens rolle i videntrekanten (forskning, innovation og uddannelse), hvor EU yder støtte til den langsigtede strategi for den fremtidige udvikling, konkurrenceevne og sociale samhørighed, og for at inddrage uddannelse i prioriteterne for den kommende forhandlingsrunde under Lissabonprocessen,
- E. der henviser til, at benchmarks er vigtige redskaber til at fremme yderligere reformer, da de gør det muligt at måle fremskridt i forhold til veldefinerede fælles mål,
- F. der henviser til, at Rådet har vedtaget tre mål for 2010 vedrørende skoleuddannelse, tidlig afslutning af skoleforløb, læsefærdigheder og færdiggørelse af almengymnasial uddannelse, og henviser til, at indsatsen for at nå disse mål fortsat er utilstrækkelig,
- G. der henviser til, at erhvervsuddannelsen af grundlæggende færdigheder for alle unge og forbedringen af deres uddannelsesniveau er afgørende for at nå Lissabondagsordenens mål,

⁽¹⁾ EUT C 98 E af 23.4.2004, s. 179.

⁽²⁾ EUT C 193 E af 17.8.2006, s. 333.

⁽³⁾ EUT C 219 E af 28.8.2008, s. 300.

⁽⁴⁾ EUT C 282 E af 6.11.2008, s. 131.

⁽⁵⁾ Vedtagne tekster, P6_TA(2008)0422.

⁽⁶⁾ Vedtagne tekster, P6_TA(2008)0625.

Torsdag, den 2. april 2009

- H. der henviser til, at unges uddannelsesniveau har direkte betydning for deres videre beskæftigelsesmuligheder, deltagelse i samfundslivet, efteruddannelse og indkomst,
- I. der henviser til, at kvinders uddannelse har særlig stor indflydelse på samfundenes resultater på uddannelsesområdet; der henviser til, at den ufuldstændige og utilfredsstillende uddannelse af piger ikke alene berører pigerne, men den hæmmer også den næste generation,
- J. der henviser til, at uligheder og tidlig afslutning af skoleforløb har høje sociale og økonomiske omkostninger og er skadelige for den sociale samhørighed, og at alle former for opdeling af skoler svækker det nationale uddannelsessystems generelle niveau,
- K. der henviser til, at der kan konstateres en alarmerende stigning i volden i skolerne, som ledsages af manifestationer af racisme og fremmedhad i skolemiljøet som følge af to grundlæggende tendenser inden for uddannelsessystemerne - multikulturalismen og den øgede opsplitning af klasser - og at dette forstærkes af en kombination af manglende relevant indgriben eller støtte til elever og kontaktmekanismer inden for uddannelsessystemet,
- L. der henviser til, at rummelige uddannelsesmodeller fremmer integrationen af dårligere stillede grupper af elever og studerende med særlige uddannelsesbehov og øger solidariteten mellem elever med forskellig baggrund,
- M. der henviser til, at et veltilrettelagt førskoleforløb i betydelig grad bidrager til integrationen af dårligere stillede grupper (såsom børn med lavindkomst- eller mindretalsbaggrund), hjælper til at højne det generelle niveau af færdigheder og er afgørende for at styrke ligheden og nedbringe antallet af afbrudte skoleforløb,
- N. der henviser til, at skolerne er af afgørende betydning i forhold til børns sociale liv, læring og personlige udvikling samt i forhold til at give dem viden, evner og værdier, så de kan deltage i det demokratiske samfund og blive aktive medborgere,
- O. der henviser til, at uddannelse under den aktuelle globale økonomiske og finansielle krise spiller en central rolle med hensyn til at udvikle innovative evner og knowhow og sikre fri bevægelighed for viden som det ideelle instrument til økonomisk genopretning og konsolidering af beskæftigelsesmarkedet; bemærker imidlertid, at det primære politiske mål på uddannelsesområdet ikke er at opfylde markedets behov og beskæftigelseskriterier, men at sikre, at eleverne opnår et generelt vidensniveau, som opfylder fælles uddannelseskriterier og fører til alsidigt udviklede mennesker,
- P. der henviser til, at undervisningsplaner og undervisnings- og evalueringmetoder bør sætte alle de studerende i stand til at erhverve nøglekompetencer og udvikle deres fulde potentiale; der henviser til, at børns fysiske og mentale velbefindende, såvel som et behageligt undervisningsmiljø, er afgørende for vellykket indlæring,
- Q. der henviser til, at en bred uddannelse, som også omfatter kunst og musik, kan bidrage til at skabe personlig udvikling og selvtillid og til at udvikle kreativitet og innovativ tænkning,
- R. der henviser til, at udgifterne til undervisning især bør rettes mod de områder, der giver de bedste resultater, hvad angår de studerendes resultater og udvikling,
- S. der henviser til, at kvaliteten af undervisningen anses for at være den vigtigste af faktorerne inden for skolemiljøet, der påvirker de studerende uddannelsesniveau,
- T. der henviser til, at mobilitet og udvekslinger kan skabe interkulturelle, sproglige, sociale og emneorienterede færdigheder, øge motivationen for både lærere og studerende og medvirke til at forbedre lærernes pædagogiske færdigheder,

Torsdag, den 2. april 2009

- U. der henviser til, at skolerne kun udgør en del af den kreds af aktører, der har det kollektive ansvar for uddannelsen af unge mennesker,
- V. der henviser til, at der er behov for at skabe en evalueringskultur inden for uddannelsessystemerne for at sikre en effektiv og langsigtet overvågning af deres udvikling,
- W. der henviser til, at Parlamentet i sin beslutning af 8. september 2005 understregede nødvendigheden af at reformere ledelsessystemet for Europaskolerne for at kunne klare de nuværende udfordringer, navnlig dem, der er forbundet med udvidelsen og dens følger,

1. glæder sig over den ovennævnte meddelelse fra Kommissionen af 3. juli 2008 og de områder, det foreslås at koncentrere det fremtidige samarbejde om;
2. glæder sig over den ovennævnte meddelelse fra Kommissionen af 16. december 2008 og de heri foreslåede tiltag;
3. tilslutter sig det synspunkt, at skoleuddannelse bør være et af nøgleområderne for prioriteringerne i Lissabonstrategiens næste cyklus;
4. glæder sig over, at medlemsstaterne er enige om at samarbejde på nøgleområder inden for skoleuddannelse; opfordrer medlemsstaterne til at drage størst mulig fordel af denne lejlighed til at tage ved lære af hinanden;

Forbedring af elevernes færdigheder

5. tilskynder medlemsstaterne til at gøre deres bedste for, at alle unge kan opnå de færdigheder, som er grundlæggende for videre læring, og til at fortsætte bestræbelserne på at gennemføre henstilling 2006/962/EF samt til at nå de mål, der er blevet aftalt;
6. er bekymret over den aktuelle tendens med et dalende niveau hos eleverne inden for læsning og matematik og opfordrer medlemsstaterne til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at vende denne tendens;
7. anbefaler, at medlemsstaterne gør sig yderligere overvejelser om strategier til at mindske uligheden mellem begge køns opnåelse af grundlæggende færdigheder;
8. opfordrer medlemsstaterne til at fortsætte indsatsen for at nedbringe antallet af elever, der forlader skolen tidligt; understreger behovet for tidligt at afdække, hvilke elever der tilhører risikogruppen, og give dem supplerende hjælp og adgang til læringsaktiviteter uden for skoletiden samt til at støtte dem ved overgangen fra et skoleniveau til det næste og sørge for individuelle undervisningsforløb til dem, der har behov for det;
9. bemærker, at unge i EU har meget svært ved at koncentrere sig; opfordrer derfor Kommissionen til at gennemføre en undersøgelse, som kan klarlægge hovedårsagerne til denne manglende koncentration blandt eleverne;
10. er af den opfattelse, at skolerne bør tilbyde undervisning af høj kvalitet for alle børn og opstille ambitiøse mål for alle elever, samtidig med, at de stiller studie- og supplerende støttetilbud til rådighed for at tage hensyn til de enkelte studerendes behov;
11. opfordrer derfor medlemsstaterne til at sikre, at deres uddannelsespolitik opnår en balance mellem lighed og kvalitet ved at lægge vægt på sociale tiltag for ringere stillede elever og studerende og på at tilpasse læringsprocessen til deres individuelle behov og dermed tilbyde lige muligheder med hensyn til adgang til uddannelse;

Torsdag, den 2. april 2009

12. opfordrer desuden indtrængende medlemsstaterne til på grundlag af optimale kriterier at forbedre dårligere stillede gruppers adgang til erhvervsuddannelse og universitetsstudier, blandt andet ved at udarbejde og fremme passende studiestipendieordninger;
13. er fortalende for rummelige uddannelsesmodeller, hvor skolernes sammensætning afspejler samfundets mangfoldighed, uden nogen form for adskillelse;
14. opfordrer derfor indtrængende medlemsstaterne til at arbejde for en fuldstændig fjernelse af særlige romaklasser og -institutioner i grundskolen og til at overvåge og afskaffe den ulovlige praksis med at anbringe romabørn i klasser for mentalt handicappede;
15. anser det for vigtigt, at unge i skolen og på universitetet forberedes til at være fleksible på arbejdsmarkedet i lyset af dettes foranderlighed (ved det at arbejdsgivernes krav kan ændre sig meget hurtigt);
16. opfordrer til en modernisering og forbedring af skolernes læreplaner, så de afspejler det moderne samfunds sociale, økonomiske, kulturelle og tekniske forhold og er tæt knyttet til erhvervslivet og arbejdsmarkedet;
17. mener imidlertid, at reformen af uddannelsessystemet grundlæggende bør være rettet mod en fuldstændig og mangefacetteret udvikling af individet, som fremmer respekt for menneskerettigheder og social retfærdighed, livslang læring med henblik på personlig udvikling og faglig fremgang, beskyttelse af miljøet og den personlige og kollektive velfærd; mener i denne forbindelse, at det bestemt er en prioritet for uddannelsessystemerne, at den viden, der opnås på denne måde, passer til markedets behov, men at dette ikke er deres egentlige og grundlæggende mål;
18. mener, at skoler ikke kun bør stræbe efter at øge elevernes beskæftigelsesmuligheder, men også bør give alle unge mennesker lejlighed til at udvikle deres fulde potentiale alt efter deres personlige evner; understreger, at det er vigtigt at skabe et læringsmiljø, hvor unge mennesker kan opnå grundlæggende demokratiske kompetencer, som sætter dem i stand til at deltage aktivt i civilsamfundet;
19. mener, at alle børn fra en tidlig alder bør have mulighed for at erhverve færdigheder i musik, kreativ udfoldelse, håndværk, fysisk udfoldelse, sociale sammenhænge og samfundsengagement; er derfor stærkt fortalende for, at musik, kreativ udfoldelse og idræt bør være en obligatorisk del af skoleundervisningsforløbet;
20. er overbevist om, at børn i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Barcelona i 2002 bør lære fremmedsprog fra en tidlig alder; glæder sig over forslaget om et nyt mål om, at mindst 80 % af eleverne i grundskolens ældste klasser skal modtage undervisning i mindst to fremmedsprog; understreger, at det er vigtigt at fortsætte fremmedsprogsundervisningen på gymnasialt niveau for at sikre, at unge opnår sprogkunderskaber på et højt niveau; opfordrer medlemsstaterne til at overveje muligheden for at ansætte flere indfødte lærere til at undervise i sprog;
21. understreger betydningen af at undervise eleverne i informations- og kommunikationsteknologier samt medieteknologier; anser det for vigtigt, at eleverne instrueres i de nye kommunikationsteknologiers og digitale teknologiers brug og anvendelsesmuligheder;
22. glæder sig over den uformelle uddannelses bidrag til, at unge mennesker tilegner sig værdifulde færdigheder, der supplerer dem, de har tilegnet sig i skolerne, og opfordrer skolerne til at samarbejde mere intenst med udbydere af den uformelle uddannelse, såsom ungdomsorganisationer;

Skoler og lærere af høj kvalitet

23. mener, at alle børn har ret til kvalitetsundervisning, og at det første vigtige skridt til at garantere dette ville være et europæisk charter om elevers rettigheder;

Torsdag, den 2. april 2009

24. opfordrer medlemsstaterne og de kompetente regionale regeringer til at investere i førskoleundervisning og garantere førskole- og børnepasningsinstitutioner med tilstrækkeligt uddannede lærere og pædagoger og til at sikre, at disse er økonomisk overkommelige; støtter forslaget om et nyt mål for graden af deltagelse i førskoleundervisning;
25. mener, at offentlig uddannelse fortsat primært bør være et statsligt finansieret område, som bidrager til social lighed og inddragelse; hilser imidlertid initiativer velkommen, som sigter mod at udvikle et frugtbart samarbejde med den private sektor og udforske potentielle nye veje til supplerende finansiering;
26. mener, at offentlige uddannelsesinstitutioner med et dårligt finansielt fundament, især de institutioner, der er beliggende i EU's fattigere regioner, bør tildeles ekstra støtte;
27. mener, at et læringsmiljø af god kvalitet med moderne infrastruktur, materialer og teknologi er en forudsætning for at opnå en uddannelse af høj kvalitet i skolerne;
28. mener, at uddannelsens kvalitet og resultater endvidere kræver ambitiøse og strenge læreplaner og jævnlig vurdering af eleverne, idet vurderingen skal give eleverne selv ansvar for deres fremskridt;
29. opfordrer medlemsstaterne til at give skolerne det nødvendige råderum til at finde løsninger på de specifikke udfordringer, de står over for på individuelt plan og til at sikre den nødvendige fleksibilitet i læseplaner, undervisningsmetoder og evalueringssystemer, idet Parlamentet dog anerkender behovet for at sikre sammenlignelighed mellem de europæiske uddannelseskvalifikationer;
30. anser evaluering for at være et nyttigt instrument til at forbedre uddannelsessystemernes kvalitet; understreger imidlertid, at evaluering- og vurderingssystemer ikke kun bør være rettet imod elevernes kvantitative resultater og præstationer, hvilket ville skabe et socialt hierarki mellem uddannelsesinstitutioner med uddannelsessystemer i forskellige hastigheder, men også mod selve systemet og de metoder, det anvender, idet der klart skal tages hensyn til de særlige samfundsøkonomiske forhold, som den enkelte skole virker i;
31. mener, at uddannelsens kvalitet og resultater også i vidt omfang afhænger af respekten for lærerens autoritet i klassen;
32. mener, at sammensætningen af lærerstaben så vidt som muligt bør afspejle de europæiske samfunds voksende mangfoldighed for dermed at danne forbilleder for eleverne; opfordrer i denne forbindelse til at overveje, om det er nødvendigt at tiltrække flere mænd til lærerfaget, navnlig i grundskolen;
33. er overbevist om, at det er nødvendigt at sikre både en høj kvalitet i uddannelsen af nye lærere, baseret på teori og praksis, og en sammenhængende proces for løbende faglig efteruddannelse og støtte for at holde lærerne ajour med de færdigheder, der kræves i videnssamfundet gennem hele deres karriere; mener, at læreruddannelsen og ansættelsespolitikken bør udformes således, at de tiltrækker de mest velegnede jobkandidater og giver lærerne et niveau af faglig anerkendelse, status og løn, der står i forhold til den store betydning af deres arbejde;
34. slår kraftigt til lyd for, at det størst mulige antal af elever og lærere får mulighed for at deltage i mobilitets- og skolepartnerskabsprojekter; understreger i denne forbindelse betydningen af Comenius-programmet; understreger, at det er nødvendigt at mindske den administrative byrde for de ansøgende skoler; glæder sig over etableringen af Comenius Regio; støtter forslaget om at udvikle et nyt mål for mobilitet;
35. anbefaler, at lærere, herunder lærere i de kreative fag, opmuntres til i videst muligt omfang at benytte europæiske og nationale mobilitetsprogrammer, og at mobilitet bliver en integreret del af deres uddannelse og karriere;

Torsdag, den 2. april 2009

36. anbefaler at inddrage forældrene i skolelivet og øge kendskabet i offentligheden til den betydning, som levevilkår og fritidsaktiviteter potentielt set kan have for erhvervelsen af færdigheder og kompetencer i skolen; erkender, at det ikke er lykkedes at afhjælpe den uddannelsesmæssige ulighed alene gennem uddannelsespolitikken;

37. anbefaler varmt, at der oprettes partnerskaber mellem skole og samfund for at bekæmpe problemet med vold i skolerne, som truer med at brede sig til hele samfundet;

38. mener, at alle skoler bør fremme erhvervelse af demokratisk kompetence ved at støtte elevråd og give eleverne mulighed for at påtage sig et medansvar for skolen i samarbejde med forældre, lærere og skolebestyrelser;

39. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at samarbejde tæt for at fremme gennemførelsen af det europæiske undervisningssystem i de enkelte medlemsstats uddannelsessystemer; opfordrer Kommissionen til at inkludere Europaskolerne i Eurydicenetværkets arbejde;

40. anmoder Kommissionen om regelmæssigt at aflægge rapport om de fremskridt, der gøres på basis af de to ovennævnte meddelelser, så der kan foretages en evaluering af uddannelsessystemerne i EU med særligt henblik på elevernes erhvervelse af centrale færdigheder;

*

* *

41. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.
